

V. Tapinienė: „Aš nekalta, jog neturi vaizduotės“

Balandžio 22 d., pirmadienį, 18 val. Violeta Tapinienė kviečia į knygos „Susigrąžinto laiko blyksniai“ pristatymą Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje. Tai knyga geros eseistikos gerbėjams – brandžios, neeilinės asmenybės mintys apie laiką, likimą, atmintį, netektį, gyvenimo geismą ir lemties paradoksus.

Neįtikėtina kelionė namo iš Sibiro ant mamos rankų, gyvenimas be vietos ir besislapstant okupuotoje Lietuvoje, pirmieji namai, jaunystė, šeima, turiningi metai mokykloje ir išugdyta daugybė laisvų, mąstančių žmonių – apie tai su literatūrine meistryste V. Tapinienė pasakoja knygoje „Susigrąžinto laiko blyksniai“. Jūsų dėmesiui – knygos ištrauka.

Galvoju apie savo butą. Galvojimas juokingas, žinoma. Tarsi nebeturėčiau apie ką galvoti. Bet mano butas toks gražus. Gražiausias iš visų, kiek tik mačiau. Girdėjau, yra moterų, kurios, pamačiusios kokį nors labai gražų kito butą arba namą, sugriž ta į savo tvirtovę ir atsigula ne pogulio, o keletą dienų nesikelia iš lovos. Joms silpna, jos karščiuoja. Skaičiau, kad šitaip reiškiasi Florencijos sindromas. Dėl perteklinio grožio pajautimo.

Bet čia, žinokite, yra kitaip. Kai moterys pakyla, tai atsigula jų vyrai. Ir keletą dienų-naktų neužsimerkia – žiūri į lubas. Jiems silpna, bet manau, kad dėl visai kitokių priežasčių.

Man nesvarbu. Nors... negalėčiau taip sakyti. Aš truputėlį jaudinuosi dėl tų vyrų – juk jie neužsimerkdami anksčiau už moteris akis užmerkia...

Atsiprašau. Pradėjau kosėti ir negaliu rašyti. Turiu išgerti porą šaukštų alijošiaus, kurį prisitaisiau su medum. Tada pratęsiu apie savo butą. Viskas gerai. Nepykite. L. T. nenusiminęs. Jis žiūri „Panoramą“.

Tai va, kada antraisiais metais po vedybų mes įsikėlėme į kooperatinį butuką, ilgai ilgai dar rodėsi, kad čia kiekvieną rytą saulė teka du kartus. O kai pirmaisiais Nepriklausomybės metais jau įsikūrėme antram aukšte, pajutome, kad saulė teka čia ne tik dukart per dieną, bet čia ji niekad ir nenusileidžia. „Čia visos valandos mums buvo geros...“ Čia aš turėčiau laisvę neklausti sveiko proto balso, kiek galima dažniau klausyt nesveiko... Visas dramas galėjau suvaidinti šio buto balkone pati viena. Be scenos, be žiūrovų ir klausytojų. Ir man labai patiko ir tebepatinka tas teatras balkone. Kurio niekas (be manęs) negali uždaryti...

Čia spintose nėra prabangių drabužių (tikrai gražūs!), papuošalų dėžutėse nė vieno to vadinamojo mergaičių draugo. Ir ne dėl to, kad neturėtum galimybių. Užtai kiek artimųjų čia nakvojo, baliavojo... Ir mokinių. Atsimeni, Ingrida?

Knygų lentynose čia niekada nesnūduriavo knygos. Ir miegamasis nedvelkė Šiaurės ašigaliu. O rudenį čia nuo kadais sodinto beržo gelsvėja oras, ir magiškas jo kuždesys kas vakarą įsėlina į kambarį pro nuolatos atvertą langą.

Ir, kas keisčiausia, tik dabar čia tu gali šiek tiek susipažinti su savim, pasiūst velniop bent dalį savo baimių.

Gal įdomu, kodėl rašau apie tą savo butą? Ogi todėl, kad vakar aš ir vėl susitikau kolegę G. Vaistinėj pirkto kremą. Tą, kuris vadinasi „Filorga“, kuris tave paverčia švytinčia. Kol vaistininkė man ieškojo pampersų, L dydžio, galvojau, negi kolegė vėlei to paties manęs paklaus... Išėjome, kalbėjom apie šį bei tą, paklausė, kodėl neperku „Filorga“. Sakau, naudoju grietinėlę, „Dvaro“ ar „Senolių“. Patikinu – tikrai. Ir pastebiu, kad patiki. Nors iš tikrųjų tai naudoju „Margaritą“, bet

negi taip lengvai atskleisiu savo grožio paslaptį? O jeigu atvirai, tai aš ir jums čia neteisybę parašiau.

Ir tik staiga girdžiu! Jau trečią kartą! Juk klausė pernai to paties. Ir šiomet liepą.

– Ar jūs gyvenate dar tam pačiam senam name? Tam blokiniam name?

Įsivaizduojat? Trečią kartą? To paties? Ir man iškilo visokių minčių... Gal žino kokią paslaptį apie šituos namus?

– O taip, – sakau, – gyvename ten pat.

– Kodėl? – taip nuoširdžiai nustemba.

– Gyvenam dėl širdies.

– Kaip dėl širdies? – dabar jau ji suklūsta.

Bet čia akivaizdžiai iš turgaus prilekia kita kolegė ir greita kalbe išberia: „Oi, Violetka, aš skaitau tave, taip faina, tik ne įsivaizduoju, kaip tu taip gali...“

– Aš nekalta, – sakau, – jog neturi vaizduotės.

– Eik sau, bet taip gal nereikėtų, mano „padrūškės“ sako, kad jos taip niekad negalėtų...

– Kaip taip? – nustebusi truputį klausiu.

– Nu taip, kad būna išsižiojęs, kad tu dainuoji prie ligonio... Taip viską viešini...

Dar viena moteris, galvojanti, kad mano viskas – tai tik tiek. Klausau ir išgirstu:

– Eik sau, aš šitai niekad nerašyčiau...

Iš patirties žinau, kad visos replikos „taip nerašyčiau“, „niekada taip nesirengčiau“, „taip nekalbėčiau“, „nesėdėčiau“, „nesielgčiau“ slepia tik paprastą klausimą – kodėl gi negali tu būt tokia kaip aš?

Grįžtu namo, o butas kvepia antaniniais obuoliais, begėdiškai skleidžiasi vazoje geltonos rožės. L. T., kuriam visą sirgimo laiką viskas buvo tik gerai, man sako: „Dieve, kur taip užtrukai?“ Galvoju apie tą jo kreipinį. Čia jau nepasakysi „smulkmena, bet maloni“.